

101772

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Město Třebechovice pod Orebem
Masarykovo nám. čp. 14
503 46 Třebechovice pod Orebem

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	26 -04- 2006
Čj.	3354
Přílohy: 4 listy	Odd: 104

Váš dopis značky

Naše značka

k č. j. 18949/2005

Vyřizuje / linka

J. Nollová

V Praze dne

22. 2. 2006

Věc: Třebechovice pod Orebem, pilíř s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj – prohlášení za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: 18949/2005 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671 ③

Příloha: 1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 18949/2005 ze dne 22. 2. 2006

Stejnopis rozhodnutí obdrží:

- 1) ☒ Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
- 2) Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích
- 3) Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, oddělení kultury a památkové péče
- 4) Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče
- 5) vlastní

Příloha: Situační plán s vyznačením umístění kulturní památky

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 23. 3. 2006

za správnost:

V Praze dne 22. 2. 2006

Č. j.: 18949/2005

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci prohlášení pilíře s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, za kulturní památku takto:

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníkem podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je Město Třebechovice pod Orebem, Masarykovo náměstí, čp. 14, 503 46 Třebechovice pod Orebem, podle ustanovení § 2 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, **prohlašuje** pilíř s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, za kulturní památku.

Odůvodnění:

Kamenný pilíř s kovovým krucifixem je umístěn na travnatém prostranství před severovýchodním rohem hřbitova na Orebu. Materiálem pilíře je žlutý pískovec.

Subtilní kovový krucifix s trojlístými zakončeními ramen a drobným korpusem je zasazen v kamenném trojdílném podstavci, který spočívá na vysokém kamenném, opět trojdílném postamentu. Menší vrchní část má hranolový sokl s naznačeným reliéfním motivem kanelury, hranolový dřík s oválnou kartuší (motiv svatozáře) s reliéfním IHS. zdobenou ozdobně svázanou stuhou a rostlinnými úponky. Nad ní se vzdouvá jednoduchá římsa. Větší spodní podstavec má předstupující, půdorysně lehce vydulou střední část. Dvojestupňový sokl má ve spodní části na čelní straně rytý rámec s uchy, v němž je již nečitelný nápis částečně zakrytý terénem, vrchní část pokrývá jemný reliéfní ornament. Dřík pilíře má na čelní straně reliéf planoucího srdce se svatozáří a oblaky v jemném rámci zdobeném provazcovým ornamentem. Drobná římsička ze dvou vstřícných volut podložená mušlí odděluje hladký vlys, nad nímž je výrazně vyklenuta profilovaná římsa.

Rozměry: sokl 82 x 58 cm, výška 47 cm (zčásti zasypán), dřík s římsou (1 kus) výška 148 cm, v dříku 54 x 40 cm, v římsě 84 x 53 cm, nástavec nad římsou 52 x 32 cm, výška 88 cm, kříž má výšku 77 cm.

Podnět na prohlášení pilíře s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, za kulturní památku zaslal Ministerstvu kultury Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích s odůvodněním, že se jedná o kvalitní dílo východočeského klasicistního sochařství pravděpodobně z 1. třetiny 19. stol., používající typickou symboliku a dobovou ornamentiku.

Ministerstvo kultury podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a zahájilo ve věci správní řízení.

Ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byl o zahájení řízení písemně vyrozuměn vlastník věci Město Třebechovice pod Orebem, Masarykovo náměstí, čp. 14, 503 46 Třebechovice pod Orebem, a dopisem doručeným dne 2. 2. 2006 mu bylo v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo. Vlastník této možnosti nevyužil.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 10. 1. 2006 pod značkou 547/SM/2006 vyjádřil odbor školství, mládeže a tělovýchovy, oddělení kultury a památkové péče, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, který doporučil prohlášení věci za kulturní památku s odůvodněním:

„Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, oddělení kultury a památkové péče, posoudil předložený návrh, prostudoval podklady zpracované Národním památkovým ústavem, ú. o. p. v Pardubicích a došel k závěru, že předmětný pilíř plně splňuje požadavky na prohlášení věci za kulturní památku. Po prostudování všech dostupných informací došel k závěru, že podklad předložený NPÚ je zcela vyčerpávající a není k němu co dodat.“

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 10. 1. 2006 pod značkou 003036/2006/PP/Kad vyjádřil Magistrát města Hradec Králové takto:

„Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče doporučuje pilíř s kovovým krucifixem v obci Třebechovice pod Orebem, prohlásit za kulturní památku.

Odůvodnění: Kovový krucifix zasazený v kamenném pilíři je hodnotným sochařským dílem pocházejícím pravděpodobně z první třetiny 19. stol. Autor ani přesná doba vzniku nám není znám a nebyl nalezen ani v dostupné regionální literatuře tohoto období. Nachází se na vrcholu Oreb, který je součástí intravilánu obce Třebechovice pod Orebem, v nástupním prostoru před vchodem na hřbitov. Zajímavostí je, že objekt je orientován svojí pohledovou částí směrem k východu, což má pravděpodobně liturgický význam. Dle starých map a katastrální situace lze dovodit, že kříž je odvrácen od stávající původní místní komunikace a pravděpodobně se pohledově uplatňoval při pohledu z centra obce směrem na vrch Oreb. Kovový latinský kříž s postavou Krista je drobně profilován a ramena jsou zakončena masivnějším trojlístím liliovitého tvaru. Kříž je zasazen do kamenného dříku, který je možno rozdělit na dvě nestejně velké části, které jsou hmotově a tvarově podobné. Vrchol kamenného dříku je opatřen vydutou neprofilovanou římsou, pod níž se nalézají bohatá ornamenta s rostlinnými motivy a stuhou. Pod ní je umístěn emblém IHS ve tvaru často používaném Tovaryšstvem Ježíšovým. Pod ním dřík s drobnými kanelami po stranách přechází do patky horní části, která je poškozena. Můžeme se domnívat, že reliéf či plastika

umístěná na patce horní části byla odsekána či jinak odstraněna. Důkazem toho jsou zbytky opracování kamene po obou stranách poškozeného místa. Spodní část kamenného dříku opět začíná mírně přesazenou, již profilovanou, vydutou římsou, ze které vyrůstá patka horní části. Asi 10 cm pod ní se nalézá drobná půlkruhová vydutá římsa, uprostřed se dvěma volutami podloženými mušlí. Pod ní je umístěn reliéf alegorie víry - hořící srdce. Tento reliéf je ohraničen jemným dvojnásobným provazcovým ornamentem, který je částečně překryt svatozáří obklopující hořící srdce. Pod tímto orámováním dřík pomocí bohaté profilace nabývá na hmotě. Zde je dřík ozdoben velmi jemným rostlinným ornamentem. Na patce celého kamenného sloupu můžeme rozpoznat nečitelný nápis, který je ohraničen rámečkem opatřeným na horní části uchy. Kovová část je minimálně zasažena korozi. Kamenná část je z pískovce, který vykazuje lokální povrchové zvětřování (korozi), které napomáhá značné rozšíření řas a lišejníků na celé kamenné části. Část vrcholu na zadní straně je osazena pískovcem mírně jiné barevnosti či doby zvětřování, což je ze zadu rozpoznatelné pouhým okem. Tmely spojující jednotlivé kamenné prvky mají poněkud odlišnou barevnost. Celý objekt je umístěn na prostranství před hřbitovem, na ne příliš frekventovaném místě, mimo obytnou zástavbu obce. Dle stavu, v jakém se nachází netrpí útoky vandalů a je vystaven pouze místnímu klimatu. Jedná se o velmi zachovalý příklad drobné sakrální památky s nadstandardním provedením kamenických prací. Celkově pilíř vykazuje výtvarné a uměleckohistorické kvality, proto ji Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče doporučuje prohlásit za kulturní památku.“

Na základě výše uvedených důkazů, které v naprostém souladu doporučují prohlášení věci za kulturní památku, dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že pilíř s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, představuje významný doklad východočeského klasicistního sochařství. Je v dané lokalitě dnes již tradičním prvkem a svou vypovídací schopností splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Situační plán s vyznačením umístění kulturní památky je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í:

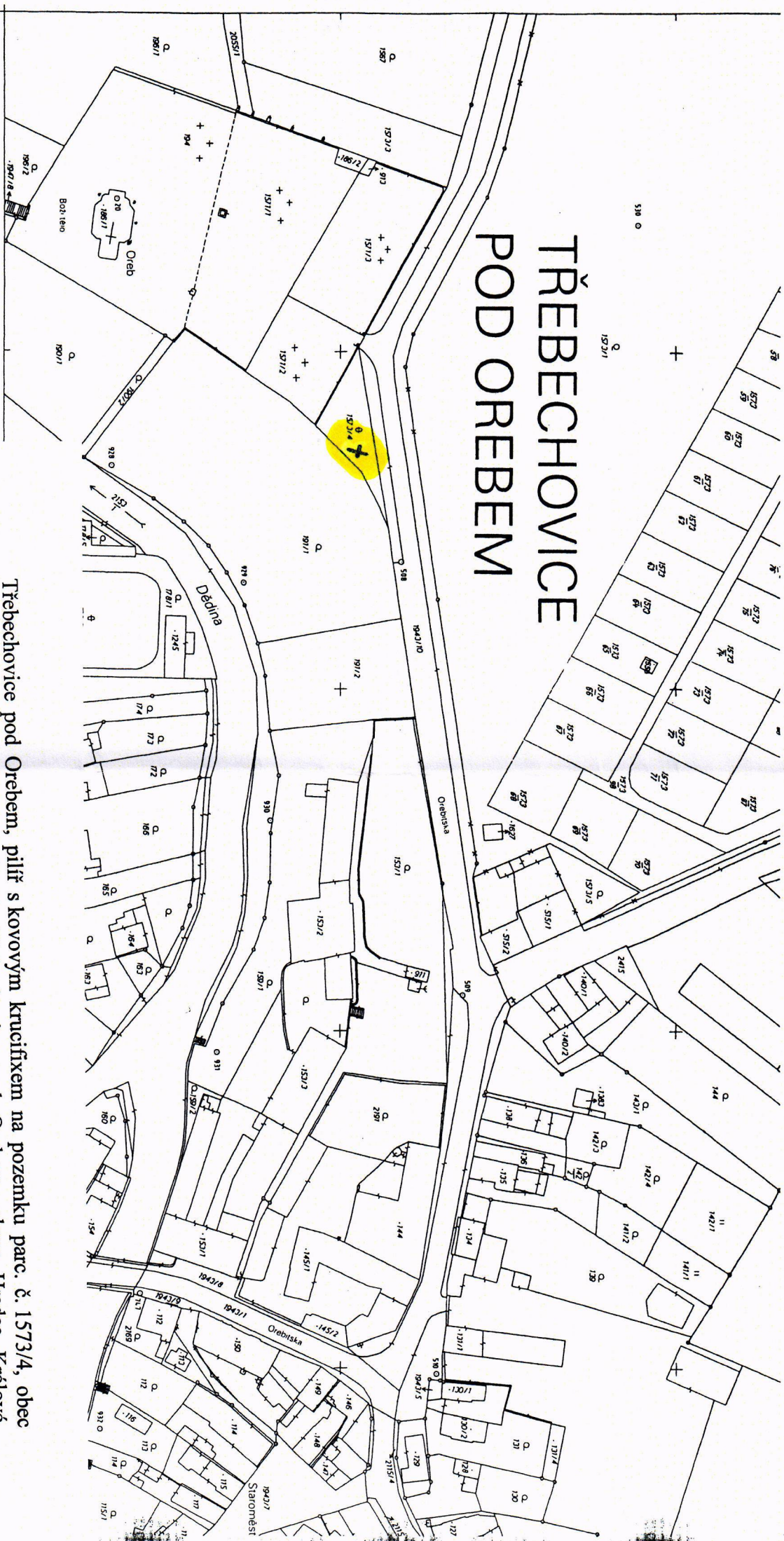
Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád podat ve lhůtě 15 dnů od jeho oznámení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

PhDr. Vladimíra Koubová

ředitelka odboru památkové péče Ministerstva kultury

TŘEBECHOVICE POD OREBEM

Třebechovice pod Orebem, pilř s kovovým krucifixem na pozemku parc. č. 1573/4, obec Třebechovice pod Orebem, k. ú. Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, příloha k rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 18949/2005